

2013 වසර නිමා වනු වැටු ධෙන්ග්‍රෑටර කඩා වැටීම උත්සින්න චේ

As 2013 draws to a close, capitalist breakdown is intensifying

2013 දෙසැම්බර් 30

19 30 ගනන්වලින් පසු ඇතිවූ ගැහුරුතම තුළ මෙම වසර අවසන් වන විට ලෙයක ආර්ථිකය වරෙක “සාමාන්‍යය” යැයි සැලකු ආර්ථික වර්ධනය අසලවත් පැමින තැන. ඉහළයාමක් වෙනුවට ස්ථිරසාර පහත් වර්ධනය, අවපාතය, ආයෝජන පහත වැටීම, අන් කවරදාටත් වඩා පහත් මුර්ත වැටුප් හා දිනින් දිගට ම ඇදී යන ඉහළ විරෝධියාට අදියෙන් සැදුම්ලත් “පොදු ඇත්තිවීමක්” පැතිරෙමින් පවතී.

ඩොලර් ව්‍යිලයන ගනන් ප්‍රධාන බැංකු හා මූල්‍ය ආයතනවලට තොමිලේ ම වාගේ සපයන්නාවූ එක්සත් ජනපද ද ගෙවරල් මහ බැංකුවේ හා ජපන් මහ බැංකුවේ “ප්‍රමානාත්මක ලිභිල් කිරීමේ” වැඩපිළිවෙළ ප්‍රධාන කොට ගත් පෙර තොබූ විරුදු මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති පෙළක් පසුගිය මාස 12 තුළ දක්නට ලැබේයි.

ගෙවරල් රිසර්වී බැංකුව පමණක් ගත්ත ද 2008 මූල්‍ය අද්‍රුදය ආරම්භයේ දී පැවැතියාක් මෙන් සතර ගුනයකටත් වඩා, එනම් ඩොලර් ව්‍යිලයනකටත් වඩා, බැංකුව සිය ගේෂ පත්‍ර වත්කම් අගය මෙම වසර තුළ පුළුල් කරගෙන තිබේ. ලොව තෙවැනි විශාලතම ආර්ථිකයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති හසුරුවන ජපන් මහ බැංකුව එම රටෙහි මූල්‍ය සැපයුම දෙගුනයක් කිරීම සඳහා කැපවී සිටියි.

මෙම ක්‍රියාමාර්ග දෙක ම යොදවනු ලැබුවේ එමගින් ආර්ථිකය උදෑස්පනය වෙතැයි යන ප්‍රකාශ සම්ඟිනි. එනමුදු ඉන් වාසේ ලැබුවේ ප්‍රධාන බැංකු හා මූල්‍ය සම්ඛේක්ෂකයින් පමණි. දෙවන ලේඛක යුද්ධයේ පටන් ඇතිව තිබෙන අනෙකුත් ප්‍රසාරනයන්හි වසර හතරක සාමාන්‍ය ප්‍රතිඵතය වන 4.1 සමග සසඳන විට 2009 ජූනි මාසයේ දී අවපාතය තීල වශයෙන් අවසන් වීමෙන් පසු එක්සත් ජනපද ආර්ථිකයේ වර්ධනයෙහි සාමාන්‍යය යන්තම් සියයට 2.3ක් වන අතරතුරු දී විසර අවසානයේ කොටස් වෙළඳපොල වාර්තාගත අගයන් කරා ඉහළ ගියේ ය. 2009 පටන් ලේඛකයේ ගේලිය ප්‍රකේරීපතියන්ගේ වත්කම් දෙගුන වීමෙන් මූල්‍ය පරජේෂිතභාවයේ ඉහළ යාම පෙනී යයි.

ගෙවරල් මහ බැංකුව හා අනෙකුත් මහ බැංකුවල කටයුතු මගින් මූල්‍ය වෙළඳපොලවල මුදල් ගොඩ ගැසීම, 2008දී සැදුවාටත් වඩා බැරැගුම් තවත් මූල්‍ය කඩා වැටීමකට පදනම සකස්මින් තිබේ. තීදුෂුනක් ලෙස අවදානම වැඩි කසල ලෙස සලකන නය ප්‍රමානය 2008දී පැවති ඩොලර් බ්‍රිල්යන 593 ඉක්මවමින්

මෙම වසර තුළ වාර්තාගත ඩොලර් බ්‍රිල්යන 693ක් වූ බව සැදුම්ලත් වාර්තා කළේ ය.

2014දී එක්සත් ජනපද ආර්ථිකයේ “ඉහළ නැගීමක්” පිළිබඳ අනාවැකි පලකරන අය, පසුගිය සමය තුළ තිල විරෝධියා අනුපාතය පහත වැටීම පිළිබඳ නිසැකව ම කතා කරනු ඇත. එවන් විනිශ්චයක් මගින් තොතකා හරිනු ලබන්නේ, නව රිකියාවන්ගෙන් බහුතරයක් සැලකිය යුතු තරමේ අඩු වැටුප් රිකියා වන අතර ඒ ආකාර “වර්ධනය” සිදුවන්නේ වැඩි වැඩියෙන් ජනතාව ගුම බලකායෙන් ඉවතට තල්පුවීම හේතු කොට ගෙන බව ය. 2009දී ඔබාමා පරිපාලනය විසින් සැදුකළ ප්‍රතිව්‍යුහකරන ක්‍රියාමාර්ගයට අනුව අඩු වැටුප් රේටුව පිළිබඳ ප්‍රමිතිය යටතේ, රජ වාහන කම්හල්වලට බදවා ගැනෙන නව ගුම්කයන්ගේ වැටුප අඩින් කපා හැරිනි. පසුගිය මාස 43 තුළ ඇතුළුවාට වඩා වැඩි පිරිසක් එක්සත් ජනපද ගුම වෙළඳපැලින් බැහැර වී ඇත.

අබේ ආන්ඩ්වූ හා ජපන් මහ බැංකුව විසින් මෙම වසර මුළු දී ආරම්භ කළ “ප්‍රමානාත්මක ලිභිල් කිරීමේ” ක්‍රියාමාර්ගය, ජපන් ආර්ථිකයට ප්‍රාරම්භක දිරියක් දෙනු ලැබුව ද එහි සංශ්ලේෂණය ක්ෂේර වීමට පටන් ගෙන ඇත. ලබන මාර්තුවේ ආරම්භ වන මූල්‍ය වර්ෂයේ මුර්ත දෙල දේශීය නිෂ්පාදිතය සියයට 1.4ක් පමණක් වන බවට, එනම් මෙම වසර සඳහා ඇස්තමේන්තුගත සියයට 2.6 වඩා පහත වැටෙන බවට, ආන්ඩ්වූ පසුගිය සතියේ අනාවැකියක් පල කළේය.

දිගින් දිගට ම මාස 17ක් තිස්සේ පැවති පහත යාම් විවිධ පසුව, පසුගිය මාසය තුළ මුර්ත වැටුප් පහත තොවීම “හොඳ ප්‍රවාන්තියක්” ලෙස පුවා දැක්වීම, ජපන් ආර්ථිකයේ ඇත්තිවීම පිළිබඳ මිනුමකි.

ගේලිය දනපති ආර්ථිකයේ අධ්‍යේත් කඩා වැටීමේ ප්‍රධාන දරුණුකයන්ගෙන් එකක් වන්නේ, ලාභ එක් රස් කිරීම හා ආයෝජන මට්ටම එනම් සමස්ත ආර්ථිකයේ ප්‍රසාරනය සඳහා වන මූලික ගාමක බලය අතර වැඩින ප්‍රතිවේරෝධය යි.

නව ආයෝජන සඳහා පවතින්නේ ඉතා සූං අවස්ථාවන් බැවින් ගේලිය සමාගම ඩොලර් ව්‍යිලයන 4ක පමණ මුදල් තොග ගසාගෙන සිටින බව ගනන් බලා ඇත. ඉන් අඩික් ම එක්සත් ජනපදයේ ය. නිෂ්පාදනය ඉහළ දැමීම සඳහා ලාභ යොදවනු වෙනුවට සමාගම සිය මුදල් සංවිත වැඩි වැඩියෙන් යොදවන්නේ, සමාගම කොටස්වල අගය ඉහළ දැමීම සඳහා කොටස් ආපසු මිලට ගැනීම මගින් මූල්‍ය ලාභ,

දැවැන්ත සමාගම්වල කොටස්කරුවන් වන හේත් අරමුදල්, බැංකු හා ආයෝජන සමාගම්වලට ලබා දීමට ය. මෙය, 1950 ගනන් මූල සිට පැවත එන ඒවා ද ඇතුළු කමිහල් හා අනෙකුත් පහසුකම් වසා දැමීමට යොමු වූ ගෝලිය වාහන කරමාන්තයේ සිදුවුවාක් මෙන්, ප්‍රධාන “ප්‍රතිච්‍යුහකරනයක්” සමග සම්බන්ධ ය.

“ප්‍රතිච්‍යුහකරනයේ” සමාජ බලපැම වඩාත් ම පැහැදිලිව නිරුපනය වන්නේ, ආයෝජන මට්ටම 2008ට පෙර පැවති මට්ටමට වඩා සියලුට 30න් පහත වැටුනු යුරෝ ප්‍රදේශය තුළ ය. බැංකුවල විධානයන්ට අනුකූලව සියලු ආන්ත්‍රික විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ කප්පාද වැඩ පිළිවෙලේ බලපැම සමග එක්ව ගත්විට ප්‍රතිච්‍යුහකරනය සමාජ ව්‍යසනයක් ගෙන එයි.

කප්පාද න්‍යාය පත්‍රයේ ප්‍රතිච්‍රිත ලෙස යුරෝපය දරිද්‍රතාවේ, බහුජන විරකියාවේ, සමාජ පුදෙකලාවේ, ඉහළ යන අසමානතාවේ හා සාමූහික ඉච්චාභාංගත්වයේ දිගු කාල පරිවිෂේෂයක ගිලෙමින් සිටින බව ඔක්තෝබරයේ පල කෙරුණු ජාත්‍යන්තර රතු කුරුස සංගමයේ අධ්‍යනයෙන් පැහැදිලි කරයි. “මෙම අරමුදයේ දිගු කාලීන ප්‍රතිච්‍රිත කවම මතුපිටට පැමින නැති” බව වාර්තාව කියා සිටියි. “ආර්ථිකය නුදුරු අනාගතයේ දී වඩා හෙද අතට හැරුනාවුව ද ඉන් ඇතිවූ ගැටුපු දෙක ගනනාවක් පුරා දැනෙනු ඇති.”

ගෝලිය මූල්‍ය අරමුදය පැන නැගීමෙන් පසු කාල පරිවිෂේෂයේ ඉදිරිපත් කළ එක් පැහැදිලි කිරීමක් වූයේ විනය හා අනෙකුත් “නැගී එන වෙළඳපොලවලට” ප්‍රධාන ආර්ථිකයන්ගෙන් වන් කෙරුණු, ගෝලිය ප්‍රසාරනය සඳහාවූ තව පෙරමුනක් තැනිය හැකිය යන්න සි.

මෙම ප්‍රකාශය ද පසුගිය මාස 12 තුළ තදින් හා සත්‍ය වශයෙන් බිඳ වැටී ඇති. මේ මස මූල දී වින බලධාරීන් විසින් කැඳවනු ලැබූ ආර්ථික සම්මේලනයක

දී අනතුරු අතවනු ලැබුවේ, ලේඛකයේ දෙවන විශාලතම ආර්ථිකය පහල වැටීමේ පීඩනයකට මුහුන දී ඇති බව සි. වෙන කරමාන්තයේ බැරුම් අධිධාරිතාව හා විශේෂයෙන් පලාත් ආන්ත්‍රික කරගසා සිටින නය කන්දරාව, මූල්‍ය ස්ථාවරත්වයට තර්ජනයක් බව සම්මේලනය කියා සිටියා ය.

2013 මැද දී ගෙවිරල් මහ බැංකුවේ “ප්‍රමානාත්මක ලිහිල් කිරීම්” ක්‍රියා මාර්ගය කුමයෙන් අඩු කිරීම සඳහා ඇති ඉඩකඩ පිළිබඳව පලබූ ප්‍රතික්‍රියාවෙන් පැහැදිලි වූයේ, ප්‍රධාන වෙළඳපළවලින් වෙන්වී ගැනීම කෙසේවූව ද “නැගී එන වෙළඳපොල” අස්ථිර ප්‍රාග්ධන සංවලනයන්ට අතිශයින් ම සංවේදී බව සි. සමස්තයක් ලෙස ගෝලිය මූල්‍ය කුමයේ ස්ථාවරත්වය පිළිබඳ දුර දිග යන ප්‍රතිච්‍යුහ දානවන, එක්සත් ජනපද පොලී රේට්ටු ඉහළ දැමීමට ප්‍රතිච්‍රිත ලෙස, 1997-98 ආසියානු මූල්‍ය අරමුදය මෙවර වඩාත් පුළුල් පරිමානයකින් යලි පැන නැගීම පිළිබඳ අනතුර ඇති. එක්සත් ජනපද පොලී රේට්ටු ඉහළ දැමීමට ප්‍රතිච්‍රිත ලෙස ප්‍රධාන මූල්‍ය අරමුදල් ඉවතට ගළායාම් අත්වින්දාවූ මුලික ආර්ථිකයන්ගෙන් සමහරක් වන්නේ තුරකිය, ඉන්දියාව හා ඉන්දිනිසියාව සි.

ගෝලිය මූල්‍ය අරමුදය පැන නැගීමෙන් පසු කාල පරිවිෂේෂයේ ඉදිරිපත් කළ එක් පැහැදිලි කිරීමක් වූයේ විනය හා අනෙකුත් “නැගී එන වෙළඳපොලවලට” ප්‍රධාන ආර්ථිකයන්ගෙන් වන් කෙරුණු, ගෝලිය ප්‍රසාරනය සඳහාවූ තව පෙරමුනක් තැනිය හැකිය යන්න සි.

නික් බිමිස්